

Bilag 15.

Henvendelse fra Den arnamagnæanske Kommission til folketingsudvalget.

(Overgivet til udvalget i et møde den 22. april 1965).

Det vil være folketingsudvalget bekendt, at Den Arnamagnæanske Stiftelses daværende eneste efor og Den Arnamagnæanske Kommission, da lovforslaget om ændring af fundats af 18. januar 1760 for Arne Magnussons legat (Den Arnamagnæanske Stiftelse) i 1961 uventet kom til behandling i Folketinget, under 29. april 1961 nedlagde en bestemt protest mod lovforslagets formulering og tendens. Denne protest, der er optrykt som bilag 3 til betænkning over lovforslag nr. 95, var blevet til som svar på en anmodning af 26. april fra konsistorium ved Københavns Universitet om en udtalelse vedrørende det lovforslag, der af daværende undervisningsminister *Jørgen Jørgensen* den 24. april var blevet oversendt til Københavns Universitet, og som blev forelagt folketinget 27. april 1961.

Som saglige begrundelser for protesten anføres bl. a., at man „må finde det forkasteligt, at lovforslaget fremføres uden at ledsages af en fuldstændig fortegnelse over de håndskrifter, hvis udlevering det tilsigter“, og at man „må finde det urimeligt, at et i lovforslagets § 1 fastlagt sagligt kriterium for den påtænkte deling af håndskrifterne brydes, idet § 2 uden motivering fastslår: „Endvidere afgives fra det kongelige bibliotek Flatøbogen og Codex regius af Eddadigtene (Den ældre Edda)“, og det i bemærkninger ad § 2 direkte udtales, at udlevering af disse falder „uden for kriteriet“. Som begrundelse anføres i bemærkningerne s. 3, sp. 2 (stk. 3) alene, at „man fra islandske side lægger så overordentlig vægt på udlevering af endnu 2 af skindbøgerne (nemlig): Flatøbogen og Codex regius af Eddadigtene“.

Som konklusion af en redegørelse for det igangværende videnskabelige arbejde fastslår protesten, „at videnskabelige hensyn kræver håndskrifternes forbliven i universitetets arnamagnæanske institut (i overens-

stemmelse med fundatsens krav)“, og at „en udlevering i henhold til det foreliggende forslag forudsætter en nedbrydning af stiftelsens retsgrundlag, foretagen i fundatsmæssig uvedkommende øjemed, i ønsket om at anvende stiftelsens videnskabelige værdier i politisk hensigt“.

Til yderligere begrundelse af, at bestyrelsen anser den påtænkte udlevering som videnskabeligt uforsvarlig, anfører protesten, at en udlevering til Island vil medføre, at man også fra norsk side vil kræve et betydeligt antal arkivalia og håndskrifter, blandt disse sidste „også sådanne, som lovforslaget tænker sig udleverede til Island“, og at en eventuel udlevering tillige nødvendigvis vil medføre en forringelse af arbejdsvilkårene for Det Arnamagnæanske Institut.

Samtidig fremsatte Københavns Universitet i den korte tid, der stod til rådighed, sine synspunkter i to skrivelser af henholdsvis 26. april og 1. maj 1961 (optrykt som bilag 1 og 2 til lovforslag nr. 95) og tilkendegav det som sin opfattelse, „at en udlevering af den væsentligste del af den arnamagnæanske samling er uforenelig med det retsgrundlag, hvorpå universitetets adkomst til samlingen beror“. Universitetet anså det for sin pligt „at understrege ikke blot, at den nærmeste sagkundskab har udtalt sig imod en udlevering af den største del af samlingen, men også, at sagen — efter i årtier at have været genstand for diskussion — nu føres frem på en sådan måde, at der kun levnes nogle få dage til at overveje et forslag, som er videregående end nogle af de tidligere diskuterede, rent bortset fra, at dets indhold på mange punkter er ganske uafklaret“ (som eksempel herpå nævnes, at omfanget af eventuel udlevering gøres afhængig af en efterfølgende fortolkning af visse vagt udformede bestemmelser).

Den sidste af de to skrivelser fremhæver,